

Warszawa, dnia 27 stycznia 2012 r.

Pozycja 104

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 16 stycznia 2012 r.

w sprawie sposobu przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego lub sprawcy oddanego pod dozór lub zobowiązanego do powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania środków odurzających lub substancji psychotropowych, ich dokumentowania oraz weryfikacji

Na podstawie art. 173a § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób przeprowadzania badań skazanych lub sprawców oddanych pod dozór lub zobowiązanych do powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania środków odurzających lub substancji psychotropowych w celu ustalenia obecności w organizmie alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, sposób ich dokumentowania oraz weryfikacji.

§ 2. Badania, o których mowa w § 1, polegają odpowiednio na:

- 1) badaniu wydychanego powietrza;
- 2) badaniu śliny;
- 3) badaniu krwi.

§ 3. Przed przystąpieniem do badania sądowy kurator zawodowy poucza skazanego lub sprawcę o tym, że odmowa poddania się badaniu może być uznana za uchylanie się od dozoru lub wykonania nałożonego na niego obowiązku.

§ 4. 1. Badanie w celu ustalenia zawartości w organizmie skazanego lub sprawcy alkoholu przeprowadza sądowy kurator zawodowy w sposób nieinwazyjny, za pomocą urządzenia elektronicznego dokonującego pomiaru stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu metodą: chemicznego utleniania alkoholu, zmiany przewodowości półprzewodnika, utleniania elektrochemicznego albo spektrometrii w podczerwieni, albo inną metodą zgodną z aktualną wiedzą naukową, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia. Skazany lub sprawca może żądać przeprowadzenia badania w obecności osoby trzeciej, chyba że niezwłoczne zapewnienie obecności takiej osoby nie jest możliwe.

2. W przypadku pozytywnego wyniku, potwierdzającego obecność alkoholu w organizmie skazanego lub sprawcy, stwierdzonego w trakcie pierwszego badania należy, zgodnie z instrukcją obsługi urządzenia, przeprowadzić drugie i ewentualnie kolejne badanie w oznaczonym czasie.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 734, Nr 185, poz. 1092, Nr 217, poz. 1280 i Nr 240, poz. 1431.

3. Z przebiegu badania, o którym mowa w ust. 1, sądowy kurator zawodowy niezwłocznie sporządza w dwóch jedno-brzmących egzemplarzach protokół, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia. W protokole w szczególności należy opisać objawy lub okoliczności związane z przeprowadzeniem badania, wynik przeprowadzonego badania, wskazać ewentualne osoby obecne przy badaniu. Protokół podpisują osoby obecne przy badaniu.

§ 5. 1. Badanie śliny przeprowadza sądowy kurator zawodowy. Badanie to polega na nieinwazyjnym pobraniu od skazanego lub sprawcy, bez dodawania jakichkolwiek substancji, próbek śliny i ich umieszczeniu w urządzeniu do oznaczania środków odurzających lub substancji psychotropowych, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia. Skazany lub sprawca może żądać przeprowadzenia badania w obecności osoby trzeciej, chyba że niezwłoczne zapewnienie obecności takiej osoby nie jest możliwe.

2. Z przebiegu badania, o którym mowa w ust. 1, sądowy kurator zawodowy niezwłocznie sporządza w dwóch jedno-brzmących egzemplarzach protokół, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia. W protokole w szczególności należy opisać objawy lub okoliczności związane z przeprowadzeniem badania, wynik przeprowadzonego badania, wskazać ewentualne osoby obecne przy badaniu. Protokół podpisują osoby obecne przy badaniu.

3. Urządzenia i materiały używane do badania śliny powinny posiadać, obowiązujące w terminie przeprowadzania badania, świadectwo dopuszczenia wydane przez Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. dr. Jana Sehna w Krakowie.

§ 6. 1. Skazany lub sprawca, u którego przeprowadzono badanie, o którym mowa w § 4 ust. 1 lub § 5 ust. 1, oraz sądowy kurator zawodowy może dodatkowo zażądać badania krwi, w celu weryfikacji jego wyników. Żądanie to należy odnotować w protokole badania.

2. W przypadku zgłoszenia żądania, o którym mowa w ust. 1, sądowy kurator zawodowy zobowiązuje skazanego lub sprawcę do niezwłocznego stawiennictwa we wskazanej placówce podmiotu leczniczego udzielającego świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych oraz określa datę i godzinę tego stawiennictwa. Polecenie to należy odnotować w protokole badania.

§ 7. 1. Badanie krwi polega na przeprowadzeniu analizy laboratoryjnej krwi pobranej z żyły badanego metodą chromatografii gazowej połączonej ze spektrometrią masową lub inną metodą instrumentalną, w tym: wysokosprawną chromatografią cieczową, wysokosprawną chromatografią cieczową połączonej ze spektrometrią masową lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka, albo inną metodą zgodną z aktualną wiedzą medyczną.

2. Krew do badania pobiera się od skazanego lub sprawcy w objętości około 5 cm³ z zachowaniem następujących warunków:

- 1) do pobrania krwi używa się sprawnego sprzętu jednorazowego użytku posiadającego odpowiedni atest;
- 2) do naczynia, do którego pobiera się krew, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji;
- 3) do dezynfekcji skóry należy używać środków odkażających niezawierających alkoholu.

3. Do pobrania krwi do badań obowiązany jest lekarz, pielęgniarka lub inna uprawniona osoba wykonująca zawód medyczny w podmiocie leczniczym udzielającym świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych.

4. W razie powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi spowoduje zagrożenie życia lub zdrowia skazanego lub sprawcy, decyzję o dokonaniu zabiegu podejmuje lekarz.

5. Z pobrania krwi bądź odstąpienia od pobrania sporządza się, w dwóch jedno-brzmących egzemplarzach, protokół, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

6. Czynność pobrania krwi wykonuje się w obecności sądowego kuratora zawodowego.

§ 8. 1. Naczynia zawierające krew do badania oznacza się w sposób zapewniający niewątpliwe potwierdzenie tożsamości skazanego lub sprawcy, od którego została pobrana krew, a także zabezpiecza w sposób uniemożliwiający zmianę ich zawartości w czasie przesyłki.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, wykonuje się w obecności badanego skazanego lub sprawcy.

§ 9. 1. Badanie krwi, o którym mowa w § 7 ust. 1, wykonują:

- 1) policyjne laboratoria kryminalistyczne;

- 2) Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. dr. Jana Sehna w Krakowie;
  - 3) zakłady medycyny sądowej lub inne zakłady uniwersytetów medycznych lub akademii medycznych – na podstawie umowy zawartej z organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości.
2. Laboratoria wykonujące badania biorą udział w międzylaboratoryjnych systemach kontroli jakości badań.
  3. Podmiot leczniczy, o którym mowa w § 7 ust. 3, zapewnia dostarczenie krwi wraz z protokołem pobrania krwi do placówki wymienionej w ust. 1 – niezwłocznie po pobraniu.
  4. Do czasu rozpoczęcia badania pobraną krew należy przechowywać w temperaturze od 0°C do 6°C.
  5. Placówka wymieniona w ust. 1 przekazuje wypełniony protokół kierownikowi zespołu kuratorskiej służby sądowej właściwego sądu rejonowego, a w przypadku sprawowania dozoru przez wojskowego kuratora społecznego – do właściwego wojskowego sądu garnizonowego.
- § 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *J. Gowin*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości
z dnia 16 stycznia 2012 r. (poz. 104)

Załącznik nr 1

WZÓR

.....
(miejsowość, data)

**PROTOKÓŁ
z przebiegu badania
urządzeniem elektronicznym zawartości alkoholu
w wydychanym powietrzu**

(miejsce na ewentualny wydruk)

.....
(imię i nazwisko zawodowego kuratora sądowego)

działając na podstawie art. 173a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.),

przeprowadziłem/przeprowadziłam*) badanie w celu ustalenia zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu:

skazanego/sprawcy*)

.....
(imię i nazwisko, imię ojca, data i miejsce urodzenia)

zam. ....

Badanie stanu trzeźwości przeprowadzono urządzeniem elektronicznym:

.....
(typ i numer urządzenia)

zgodnie z instrukcją użytkowania tego urządzenia.

Tabela dokonanych pomiarów zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu:

Lp.	Pomiar	Czas pomiaru (godz. min.)	Wynik pomiaru (‰ lub mg/dm ³)
1	I		
2	II		
3	III		

Czynności wykonano w związku z: .....
(opis ewentualnych objawów lub istotnych okoliczności związanych z przeprowadzeniem badania urządzeniem elektronicznym)

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....

Skazany/Sprawca*) oświadczył, że spożywał: .....

w ilości .....

dnia ....., godz. ....

Badanie zostało przeprowadzone w obecności: .....

.....
(imiona i nazwiska osób ewentualnie obecnych przy badaniu)

Uwagi .....

.....
.....
.....
.....

Skazany/Sprawca*):

- 1) **żąda/nie żąda*)** pobrania krwi;
- 2) **zglasza/nie zgłasza*)** uwag co do prawidłowości zabezpieczenia ustnika;
- 3) zobowiązany został do stawiennictwa w .....
(podać nazwę i adres placówki)
w dniu ..... o godzinie ..... w celu pobrania krwi do badań**);
- 4) oświadcza, że został pouczone o skutkach ewentualnej odmowy poddania się badaniu.

.....
(podpis osoby badanej)

.....
(podpis przeprowadzającego badanie)

.....
(podpis osoby obecnej przy badaniu)

czynność zakończono o godz. ....

*) Niepotrzebne skreślić.
**) Wypełnić w przypadku zgłoszenia żądania przeprowadzenia badań krwi.

WZÓR

Miejscowość ....., data .....

Protokół badania śliny/krwi*)

A. W przypadku badania śliny wszystkie pola protokołu wypełnia osoba przeprowadzająca badanie

B. W przypadku badań krwi osoba pobierająca krew wypełnia pkt: 1-7 i 12, osoba przeprowadzająca badanie próbek krwi wypełnia pkt 8-11

1. Imię, nazwisko, imiona rodziców i data urodzenia skazanego/sprawcy*)

.....

2. Opis ewentualnych objawów lub istotnych okoliczności uzasadniających wykonanie badania

.....

.....

.....

.....

.....

3. Skazany/Sprawca*) podaje, że przyjmował/nie przyjmował*) środki odurzające/substancje psychotropowe/alkohol*)

.....

4. Badany podaje, że choruje na .....

5. Data i dokładna godzina stwierdzenia objawów lub okoliczności, o których mowa w pkt 2 .....

.....

6. Miejsce stwierdzenia objawów lub okoliczności, o których mowa w pkt 2 .....

.....

7. Data i dokładna godzina pobrania próbek śliny/krwi*) oraz nr pojemnika z krwią

.....

8. Data i dokładna godzina przeprowadzenia badania próbek oraz pełna nazwa testu/metody .....

.....

9. Miejsce przeprowadzenia badania próbek

.....

10. Wyniki badania próbek

.....

11. Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej badanie próbek

.....

12. W przypadku odstąpienia od pobrania próbek śliny/krwi*)

– opis sytuacji .....

.....

13. Czy skazany/sprawca*) żąda badania krwi**)

.....

14. Skazany/Sprawca*) zobowiązany został do stawiennictwa w .....

.....

(podać nazwę i adres placówki)

w dniu ..... o godzinie ..... w celu pobrania krwi do badań**).

Uwagi .....

.....

.....

Skazany/Sprawca*) oświadcza, że został pouczone o skutkach ewentualnej odmowy poddania się badaniu.

.....

(podpis osoby badanej)

.....

A. (data i czytelny podpis osoby przeprowadzającej badanie)**)

.....

(podpis osoby obecnej przy badaniu)

.....

B. (data i czytelny podpis osoby pobierającej krew)

.....

C. (data i czytelny podpis osoby badającej krew)

.....

D. (data i czytelny podpis osoby badającej krew)

*) Niepotrzebne skreślić.

***) Wypełniać tylko przy badaniu śliny.